

שבת בשבתו

ט"ו אב תשפ"ה \ גיליון 440

דברים - ואתוֹזֶנֶן

הפטרה:

"נִזְבֹּמוּ נִזְבֹּמוּ עָמִי" {ישעיה ב'}

שַׁבַּת נְחָמוֹ.

לרפואה שלמה.

מיטלי בת עליזה
טליה אסתר בת אלינור
רחלי בת הניה.
רבי יוסף בן עישה
ינון יהודא חי בן ורד רוזה
אפרים יהודא בן רייזל
אנט יעל בת עזיזה

השבת, נקרא: בפרשת השבוע "ושמרתם, ועשיתם כי הוא חַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם, לְעֵינֵי הָעַמִּים. אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ, אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה, וְאָמְרוּ רַק עִם חֻכֶּם וְנִבְּוִן, הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה". ופירש רש"י, בזאת תחשבו חכמים ונבונים בעיני העמים. כלומר, לימוד התורה וקיום מצוותיה, נותנים לאדם חכמה ובינה, עד שאפילו הגויים אין להם ברירה, אלא לקום ולומר, רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה. בכל דור ודור ישנם מעשיות על חכמתם של חכמי ישראל בעיני הגויים, שעמדו נפעמים מול החכמה שבתורה, אשר מי שלומד אותה כדבעי, רוכש חכמה והנהגה בכל תחומי החיים, והנהגה ציבורית מדינית מעולה שבמעולות. מעשה שהיה בזמן רבינו אליהו מזרחי זצ"ל, הנקרא "הרא"ם", ראש חכמי הספרדים לפני כחמש מאות שנה. המלך, חנה עם בני פמלייתו על גדות הנהר, כשמעברו השני היו גדודי אויב, וארבה שם סכנה גדולה. המלכה ביקשה מהמלך, לעבור לגדה השנייה ולסייר בה, אך המלך סירב לבקשתה, בידעו היטב את הסכנה הגדולה האורבת שם, והסביר למלכה, כי אם היא תיפול בשבי, הדבר יעלה לו בויתורים מפליגים. אך המלכה התעקשה, והחליטה בכל אופן לעבור ולבקר שם, בכדי לבחון דרך להסכם שלום. המלך כעס על מעשיה ואמר, "אם תעברי את הנהר הזה, הריני מגרשך!" אך המלכה לא שתה ליבה למלך, ועברה את הנהר. לפי חוקי הממלכה, חייב היה המלך לגרשה, שהרי אמר זאת במפורש, שיגרש את המלכה אם היא תעבור לעבר השני, והיא אכן עברה על דבריו. המלכה שראתה כי עומדת היא במצב ביש, ביקשה את סליחתו של המלך, ואף המלך ניחם על דבריו לגרש את אשת נעוריו. שאל את יועציו וחבר מרעיו, אם יש היתר לנדרו אשר נדר מחמת כעס. אך כל חכמיו ויועציו נואלו למצוא שום פתח בכדי להתיר את הנדר. עד שקם אחד מיועציו הבכירים של המלך, ואמר לו, לך אל הרב החכם של היהודים, הרב מזרחי, שחכמתו גדולה מאד, והוא בוודאי ימצא לך פתרון. קרא המלך לרבם של היהודים, וסיפר לו את העניין, וביקש את עצתו כדת מה לעשות. שאל הרב את המלך, מה אמרת בדיוק למלכה? סיפר המלך לרב, כי אמר למלכה בזו הלשון: "אם תעברי את הנהר הזה, הריני מגרשך!" חשב הרב והרהר מעט ויאמר למלך, נדרך לא חל! ואין אתה צריך לגרשה! מדוע, שאל המלך, הרי נדרתי זאת במפורש! חייך הרב ואמר לו, אתה אמרת: אם תעברי את הנהר "הזה", והרי מאז שאמרת זאת, ועד שהיא עברה בפועל על דברך, כבר היו בו מים אחרים, ואין כאן את הנהר "הזה" שעליו נדרת, לפיכך הנדר לא חל ואין אתה חייב לגרשה. הגאון רבי יצחק כורז זצ"ל פירש, כי אף משה רבינו ביקש להיאחז בנימוק דומה, שהרי ה' אמר לו "לא תעבור את הירדן הזה", ואילו עתה, זהו ירדן אחר, שהרי התחלפו מימיו, אך ה' ענהו, עצה זו מועילה לבני האדם, שאין המים ברשותם, ואין להם אלא מה שעניניהם רואות, אבל לפני בורא העולם, הכל גלוי וידוע, ומי הירדן שהיו או שיהיו, כולם שלו, וממילא שבועתו חלה על מי הירדן כולם, ולא שייך לומר "הזה" ולא מה שאחריו. והוסיף אחד מהדרשנים על פסוק זה: "ושמרתם ועשיתם" - הצורך בעשייה. אין מספיק לבוא לשיעור לשמוע וליהנות מהפרפראות של הרב, יש הרבה ששומעים אבל מההלכה למעשה רחוקים הם כמטחוי קשת. לא זו בלבד הם אף מנחמים את עצמם: "לא נורא - העיקר העיקרון..." אבל הכתוב מדגיש: "ושמרתם ועשיתם" והביא את פירוש רש"י. והוסיף משל למה דומים אלו המשאירים את דברי הרב כרעיון בלבד? לאדם ערירי שהתגורר בגפו, והיה מכין מידי יום את ארוחתו. יום אחד התאוה לדגים. פנה לחנות וקנה דג. שאל את המוכר: "איך מכינים את הדג לאכילה?" זה קרא לאשתו והיא רשמה לו את מתכון ההכנה - כיצד מולחים, ואיך מדיחים, וכל תהליך הטיבול והבישול. שמח האיש, קיבל את הדף והניחו בכיסו. נטל את השקית עם הדג ופנה לביתו, "היום יאכל דגים!" - כך חשב. כשהגיע לביתו, הניח את השקית על השולחן, ופנה להכין את התבלינים והכלים. בינתיים בשקט הגיח חתול מחלון המטבח וחטף את השקית עם הדג לשמע הרעש הסתובב האיש וראה את החתול בורח כשהדג נעוץ בין שיניו. צחק לעברו ואמר: "מה יועיל לך הדג? חביבי היקר. המתכון אצלי בכיס" כן הוא הנמשל: מה יועיל לאדם לשמוע פרפראות ומשלים יפים אם אין הוא מוביל את עצמו לעשייה והתקדמות בדרך ה'! נדע כולנו! טעמי המצוות הם כמתכון, כתבלינים המוסיפים טעם למצוות. אבל העיקר הן המצוות עצמן וקיומן! ושמרתם ועשיתם. **שבת שלום ומבורך.**

פתגם השבוע

"אנחנו דור אחרון לגלות
ודור ראשון לגאולה"
{ הרבי מליובאוויטש }

זמני כניסת ויציאת השבת

רבינו	צאת	כניסת	
תם	שבת	השבת	
20:46	20:08	19:54	ירושלים
20:44	20:10	19:11	תל אביב
20:47	20:11	19:05	חיפה
20:45	20:09	19:11	באר שבע
20:39	20:04	18:57	אילת

לזרע של קיימא. אמן.
שלמה בן יונה
חנה בת יעל
אליהו בן מרים
מרגלית בת חנה

"אור החיים הקדוש"

"עשר ידיעות להכניע את היצר"

"וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבָהּ". {ואתחנן, פרק ד' פסוק ל"ט}

שואל רבינו האור החיים הקדוש לאיזה יום מיוחד נתכון הפסוק, שיש בכוחו להשיב לבו של אדם לאבינו שבשמים ??? ומפרש

רבינו הקדוש שבמילים 'וידעת היום' ככללים עשרה אופני התבוננות, המועילים להתגבר ולהכניע את היצר הרע ואלו הם:

א: יום המיתה' - שיזכור מה יהא בסופו.

ב: 'יום הדין הגדול והנורא' - שה' יתברך עתיד לשחוט את היצר הרע לעיני כל ישראל, וייכנע השטן לפניו.

ג: 'יום הדין' - שיתבונן בגודל הבושה והכלימה שתהיה לו ביום הדין, מה יעשה 'כי יקום אל וכי יפקוד מה ישיבנו, ומה תגדל חרפתו לפני קהל ועדה עליונים ותחתונים'

ד: השמש נקרא 'יום', והיא אדומה כי היא עוברת על פתחה של גיהנום, וצריך להתבונן בשמש, מדוע היא אדומה בבוקר, ולידע שיש עונש לעוברי רצונו.

ה: מידת הקדושה נקראת 'יום', ומידת הטומאה נקראת 'לילה', ויתבונן האדם במעלות הקדושה, ובזה האדם מעצמו ומרצונו, יטה את לבבו לדרך הנכון.

ו: שצריך האדם לעשות בכל יום 'חשבון נפש' איך עבר עליו אותו היום, ועל ידי כך ירגיש האדם במעשיו הרעים שהוא מורגל בהם, ויתעורר להימנע מהם.

ז: ביום שהנפש באה מעולם העליון, ה' יתברך משביע אותה, על התורה, ומתרה בה בעונשים מרובים, וביעודים מרובים אם ייטיב מעשיו, וצריך לזכור יום נסיעת נפשו מעולם העליון בכמה התראות.

ח: עולם הזה נקרא 'לילה', ועולם הבא נקרא 'יום', וצריך האדם להתבונן כי ה' בוחר לידידיו את הטוב הנצחי, וזה יטה את היצר לעבודת ה'.

ט: שיזכור 'יום מתן תורה', ושכל העולם נברא בעבור התורה.

י: שיזכור סגולת וקדושת השבת שנקראת 'היום' שבאמצעות שמירתו את השבת, יכול לתקן כל מה שפגם, כי שקולה שבת כנגד כל התורה כולה.

הבית השלם

הרב שמעון שמש שליט"א - יועץ זוגי וחינוכי: 052-7162999

בפרשתנו משה רבנו חוזר על "עשרת הדברות" שנאמרו בהר סיני, כדי להדגיש את החשיבות שלהן. ובדורנו, ישנם אנשים שפיתחו לעצמם עשרת הדברות אישיים משלהם, עבור כל מי שאמור להיות בקרבתם: "אצלי אין דבר כזה..." "במשפחה שלי, אבא היה נוהג..." "אני רגילה ש..." וכך כל אחד ו"עשרת הדברות" שלו והמשפטים מסוג הנ"ל, שבאים ליצור קיבוע במסגרת המשפחתית, לחייב ולהגביל את אחרים. אבל האם זה בריא למשפחה בישראל להנהיג מגבלות כאלה בהתאם להרגלים קודמים? אולי כן ואולי לא! אין לכך תשובה מוחלטת וחד-משמעית לכולם. כל זוג מחליטים אם 'לזרום' עם זה או לא. "השיגעונות שלך לא מחייבות אותי" אמרו מי שאמרו. המשמעות היא שהשיגעונות שלי יחייבו אותך! מכל מקום יש אנשים שמגדירים לעצמם "עשרת הדברות שלי", וכך מתנהלים כלפי כולם. גם המורים בתחילת שנת הלימודים, הבוס כלפי העובד החדש, ותמיד בכל מקום וחברה מתוקנת יש כללים ברורים שלא עוברים אותם. וחלקם "חוק ולא יעבור". אבל בבית היהודי ובמשפחה מתוקנת, יש אמנם כללים ברורים שמחייבים כל זוג נשוי, אבל לא אמורים להיות כללים "אישיים" מגבילים. ולא מדובר על נושאים שמפריעים לכלל או לרוב בני האדם: עישון, אלכוהול, חוסר איזון ואי-עמידה בזמנים. אלא כל מיני הרגלים אישיים שהאדם פיתח לעצמו במשפחתו, ומעוניין להחיל אותם גם על בן או בת הזוג. **אין מקום לאלה בזוגיות**, אלא אם כן הצד השני "זורם" עם זה. אחרת, זה עלול לגרום לחוסר יציבות בזוגיות. התורה ציוותה (לא בפרשה) על "שנה ראשונה". שבה חייבים בני הזוג לבנות את המערכת הכוללת ביניהם, ובכלל זה "להרגיל הטבע עמה" כדברי ספר החינוך משורשי המצווה. כלומר על בני הזוג מוטלת החובה על פי התורה לבנות מערכת יחסים תקנית ומוסכמת ככל שניתן, בהקפשה לטובת השני, ולהזהרות עם ההרגלים של השני. כך שאפשר להמליץ בהחלט, שכאשר באים בברית הנישואין, יש להניח בצד את "עשרת הדברות" שלך, ולסגל לעצמך הרגלים המותאמים **לשניכם בהסכמה**. מה שהיינו רגילים אצל ההורים או בהיותנו ברשות עצמנו אינו אמור לחייב את בן או בת הזוג שלנו מאומה. ומה גם, שהדבר עלול להעיק על מצב-רוחו של השני, וליצור לו התמודדויות לא נעימות בבית. וזאת במקום הנעימות והדואליות שצריכים לפתח במערכת הזוגית. עצה טובה, רצוי מאוד **להניח בצד** או להגמיש ככל שניתן את ההרגלים שאמורים להגביל את השני, ובמקומם, לחפש ולחזק נקודות מוסכמות ומקובלות על שניהם. **בהצלחה.**

לרפואה שלמה . אמן.
קסם לאה חיה בת אלה
ולהצלחת אשר בן
יהודית מלכה וב"ב.

הלכות - ילקוט יוסף

הלכות תפלה וזמנה

אב שרגיל להקפיד לקרוא קריאת שמע בזמן קריאת שמע ותפלה לשיטת המגן אברהם, והבן רואה שאביו ישן ויאהר זמן זה, צריך להקיצו. ואם לפי שיקול דעתו של הבן אביו לא יצטער כשיספיק על כל פנים לזמן הגר"א, שפעמים והוא סומך על שיטה זו, אין לו להקיצו אלא אם כן ציוהו לכך בפירוש שיעירו כדי שיספיק לקרוא קריאת שמע כשיטת המגן אברהם.

המתפלל שחרית אחר חצות היום [לפי חישוב מהנץ החמה], לדעת מרן ורוב הפוסקים הרי הוא כמברך ברכות לבטלה. ואפילו לדעת החולקים שסוברים שתפלתו תפלה, מודים הם שאם התפלל שחרית אחר שש שעות ומחצה, שאז הגיע זמן תפלת מנחה, ברכותיו לבטלה. ואלו המצדיקים את עצמם באיחור זמן תפלתם מעבר לחצות היום, בטענה שהצדיקים למעלה מן הזמן, התנצלותם קשה מן החטא, ועוברים בשאט נפש על דברי רבותינו הפוסקים אשר מפיהם אנו חיים. ה' הטוב יכפר בעד ונראה שאם עבר והתפלל שחרית, והיה שוגג או אנוס בשהייתו, יחזור ויתפלל תשלומין (אחר תפלת המנחה) בתנאי דנדבה, שאם לא יצא ידי חובת תפלת שחרית הרי הוא מתפלל תשלומין לשם חובה, ואם יצא כבר ידי חובה, תהיה תפלתו לנדבה. אבל אם היה מזיד אין לו תקנה.

הנקלע בשבת למקום שמתעכבים ומתאחרים להתפלל, ואין שם מנין בשעה אחרת, והתחיל להתפלל עם הצבור כשעדיין הוא זמן תפלה, ותוך כדי התפלה רואה שהם מאריכים באופן שעד שיגיעו לברכת גאל ישראל כבר יעבור זמן ברכות קריאת שמע ותפלה, [אחר ד' שעות מהזריחה], יזדרז בתפלתו ויעמוד בצד ויתפלל שמונה עשרה ביחידות, וימתין לשמוע

את החזרה ואת קריאת התורה. ועדיף לנהוג כן מאשר להמתין ולהתפלל עם הצבור.

המתפלל קודם עמוד השחר לא יצא ידי חובת תפלת שחרית, וצריך לחזור ולהתפלל. ומכל מקום טוב שכאשר יחזור ויתפלל יאמר בדרך תנאי: "אם אני חייב להתפלל שנית, תהיה תפלה זו תפלת חובה, ואם לאו תהיה תפלת נדבה". אבל המתפלל אחר עמוד השחר, יצא ידי חובתו. ושיעור מהלך מיל הוא שמונה עשרה דקות. לפיכך זמן עמוד השחר הוא שיעור שבעים ושתים דקות קודם הנץ החמה בשעות זמניות.

יש להיזהר בחג שבועות ובהושענא רבא שהצבור יתפללו עם הנץ החמה, והיינו שיגיעו לשמונה עשרה בנץ. ואם קשה להם להמתין עד הנץ, ויש חשש שהצבור יתפזר, יתפללו אחר עמוד השחר. וכן פועלים שעליהם להופיע במקום עבודתם בשעות המוקדמות של הבוקר, מותר להם להתפלל לכתחילה אחר עמוד השחר. ובפרט בחורף שהשעה דחוקה להם. [ואם הקדימו והתפללו שמונה עשרה קודם עמוד השחר, יחזרו להתפלל בתנאי של נדבה]. ואם יש להם פנאי לבוא להתפלל בבית הכנסת, ינהגו כך: יתחילו העקדה וסדר הקרבנות כתשעים דקות לפני הנץ החמה, באופן שיתחילו ברוך שאמר לאחר עמוד השחר, (שהוא שבעים ושתים דקות קודם הנץ החמה), וכאשר יסיימו ברכת ישתבח (שבינתיים עברו לפחות ו' דקות אחר עמוד השחר), יתעטפו בציצית ויניחו תפילין בברכותיהן, ויאמר השליח צבור קדיש וברכו. (וטוב שיאמר בלחש שלשה פסוקים ה' צבאות עמנו וכו', לפני שיאמר הקדיש). ויתחילו יוצר אור והלאה. וכאשר יגיעו לשמונה עשרה, יתפלל השליח צבור

בקול רם ג' הברכות הראשונות, והצבור יתפלל עמו מלה במלה, עם הקדושה, עד האל הקדוש, ואחר כך יסיימו התפלה בלחש. ואין צורך להתפלל חזרה, מאחר שהפועלים ממהרים למלאכתם. ואם יש להם עוד פנאי מועט, יאמרו וידוי, י"ג מדות, ונפילת אפים. ואם לאו ידלגו הווידי ונפילת אפים, ויאמרו חצי קדיש, ולאחר מכן יאמרו אשרי ובא לציון, וקדיש תתקבל, ויחלצו הטלית והתפילין תוך כדי אמירת שיר של יום ועלינו לשבח, ויצאו לעבודתם. ובימי שני וחמישי כשהזמן מצומצם, יש להעדיף קריאת התורה על הווידי והתחנונים שעם אל מלך וכו'. ובדרך הליכתם לעבודה יסיימו שאר התפלה. ואם יש עוד פנאי, יאמרו תפלת שמונה עשרה עם החזרה, וכן ישלימו במידת האפשר שאר התפלה.

אין לסמוך על זמני "עמוד השחר" שמתפרסמים בהרבה לוחות שונים, שרובם ככולם מיוסדים על חשבון המנוגד לדעת מרן שקבלנו הוראותיו. [זולת איזה לוחות שיצאו לאור בשנים האחרונות על פי דעת מרן]. אלא יש לחשב תמיד זמן "עמוד השחר" שבעים ושתים דקות, זמניות, קודם הנץ החמה.

פועלים משכימי קום שממהרים בתפלתם לצורך פרנסתם, ואינם עושים חזרה [כמבואר בסעיף הקודם], יש מי שכתב שאחד מהקהל יתפלל כל תפלת שמונה עשרה בקול רם, והצבור יאמר עמו בלחש מלה במלה, וכשיגיע לכהנים, ישאו הכהנים את כפיהם, שאין החזרה מעכבת בנשיאות כפים. ויש חולקים על זה, ולכן אין להתפלל בקול רם כדי לומר נשיאת כפים, ושב ואל תעשה עדיף.

הגאון רבי עמרם בן אפרים דיוואן זצוק"ל

רבי עמרם בן אפרים דיוואן הקדוש. נפטר בט"ו באב ה'תקמ"ב היה שד"ר ומקובל יליד ירושלים. שמו של הצדיק רבי עמרם בן דיוואן נישא בהערצה בקרב יהודי מרוקו ובפי כל מי שנתוודע לאישיותו המיוחדת. נולד בשנת ת"ק בירושלים, שם הגה בתורת הנגלה והנסתר, ונמנה עם תלמידי ישיבת המקובלים. לאחר מכן התיישב בחברון. בשנת תקכ"ג נשלח על-ידי יהודי העיר כשד"ר (שליח דרבנן) למדינות צפון-אפריקה. בכתב-המינוי שלו הכתירוהו גדולי חברון בתארים: "החכם השלם, סיני ועוקר-הרים". רבי עמרם יצא לכמה וכמה מסעות בארצות צפון-אפריקה, ושב מהם ובאמתחתו סכומים נכבדים, נדבת-ידן של קהילות ישראל בעבור יהודי חברון. נסיעתו האחרונה הייתה בשנת תקמ"ב הצדיק יצא עם בנו מפאס צפונה לעבר נמל טנג'יר, אולם נפטר בערב שבת ט"ו אב תקמ"ב. חודש לאחר הגעתו לאסז'ן מפאס. "בט"ו בחודש מנחם אב שנת באו בנים עד "משבר" היא שנת תקמ"ב נפטר השד"ר מחברון רבי עמרם בן דיוואן באז'ן ונקבר בה" הצדיק נפטר ביום שישי בצהרים, שעות ספורות לפני כניסת שבת. בעת גסיסתו ציווה את בנו חיים לחזור לארץ ישראל, ולהדפיס את חיבוריו בליוורנו בדרכו חזרה לארץ הקודש. עם מותו הספידוהו גדולי חכמי מקנס, ר' דוד חסין שהכירו אישית הכרות רבת שנים, חיבר לכבודו פיוט וקינה סמוך מאוד למועד פטירתו ביקר המשורר הגדול ר' דוד חסין בקברו באז'ן ובעקבות בקורו חיבר את הקינה "הר טוב" בהסבר המקדים לקינה כותב ר' דוד חסין, "את הקינה חיברתי על מצבת קברו באג'נה". בהגיעו לכפר אשג'ן (כעשרה קילומטרים מהעיר ואזאן), תקפה אותו מחלה קשה והוא נפטר שם ב-ט"ו באב ה'תקמ"ב. על-אף שנות חייו הקצרות –ארבעים ושתיים שנים בסך הכול נחקקה דמותו על לוח הדורות. עד עצם היום הזה מוזכר שמו ביראת-כבוד. אף נתקיים בו ברבי עמרם "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייתם". לאחר פטירתו נהפך קברו, השוכן על גבעה קטנה מתחת לעץ זית עתיק, מוקד משיכה להמונים. סיפורים רבים, על ניסים וישועות שאירעו על-ידי התפילה על קברו, עוברים מפה לאוזן בפי יוצאי מרוקו. קברו של רבי עמרם שימש אבן שואבת כל ימות השנה, אך פעמיים בשנה משך אליו המון רב במיוחד – ביום פטירתו ובלי"ג בעומר, יום הילולת רבי שמעון בר-יוחאי. ביום זה נהגו אלפים מכל ערי מרוקו וכפריה לנהור למקום הקבר, להבעיר מדורה ענקית בקרבתו, ללמוד קבלה, לשיר ולשמוח – לכבוד התנא. חלפו שנים. יום אחד מונה לוואזאן מושל שונא יהודים. במיוחד הכעיסה את המושל נהירת היהודים אל קבר רבי עמרם, שהיה בתחום שליטתו. סיפורי הניסים שהתהלכו

סביב הצדיק וקברו הוציאוהו מכליו ממש. שנה אחת החליט המושל לשים קץ לדבר. בהתקרב ל"ג בעומר הציב חיילים חמושים סביב הכפר אשג'ן, והפיץ הודעה כי כל יהודי אשר יעז להתקרב למקום בלי"ג בעומר – מתחייב בנפשו. יהודי האזור, ששמעו על הגזרה החדשה, הצטערו מאוד, אך נאלצו לציית לה, מתוך פחד. לעומת זאת, תושבי הערים והכפרים המרוחקים יותר, לא ידעו על האיסור הפתאומי ויצאו לדרכם, כמדי שנה. רק בהגיעם לוואזאן נודע להם כי לא יוכלו לפקוד את קבר הצדיק וכי עשו את דרכם לשווא. הגיע ליל ל"ג בעומר. על הגבעות סביב אשג'ן ובכל הדרכים המובילות אל מקום הקבר עמדו חייליו של המושל. הערב ירד. קרבה ובאה שעת ההדלקה המסורתית. שקט מוחלט שרר במקום ובכל הסביבה כולה לא נראתה נפש חיה. לפתע הוואר הכפר באור חזק. לחיילים ששפשפו את עיניהם בתדהמה נגלה מחזה שלא-יאמן: מדורה ענקית בערה בצמוד לקברו של רבי עמרם; קולות רמים של שירה ושמחה עלו סביבה, משל היה המקום מלא וגדוש חוגגים. כמה מן החיילים החליטו לגשת לקבר ולבדוק את הפלא מקרוב. בהגיעם למקום הקבר התפלאו לגלות כי במקום שוררת עלטה ושקט מוחלט. חזרו החיילים לעמדותיהם והנה המחזה הפלאי חזר ונשנה, וקולות ה'חוגגים' נשמעו שוב למרחקים. חבריהם של החיילים שיצאו למקום התקשו להאמין לגרסתם, עד שהלכו בעצמם למקום הקבר. גם הם מצאו במקום רק חושך ודממה. בשלב מסוים התחילו החיילים לחשוש כי האש וקול החוגגים מקורם בשדים וברוחות שהוזעקו על-ידי היהודים. ככל שהוסיפו להתבונן במדורה הגדולה ולהקשיב לצלילים שבקעו מכיוונה, השתכנעו והלכו כי אמנם כוחות אופל השתלטו על האזור ועוד מעט-קט יקומו עליהם לעשות בהם שפטים. אט-אט החלו החיילים להישמט מעמדותיהם, עד שבמקום לא נותר אפילו חייל אחד. מבעתים עד עומק נשמתם התקבצו החיילים סביב ביתו של המושל, ובהתרגשות רבה סיפרו לו על הפלא המתרחש בחלקת הקבר של הצדיק היהודי.

קברו של ר' עמרם בן דיוואן, בוואזאן שבמרוקו

ניתן לקבל את העלון במייל. נא לשלוח בקשה למייל: Asher7171@walla.com

הצעות והארות יתקבלו בשמחה. אשר ביטון - רב משמר הגבול - ירושלים. 0524090556